

QUAEDAM GENERA ET SPECIES

COLEOPTERORUM

ARCHIDUCATUS AUSTRIAE

NONDUM DESCRIPTORUM.

Dissertatio inauguralis

auctore

Guilielmo Redtenbacher,

Medicinae Doctore.

Vindobonae

Typis Caroli Ueberreuter.

1842.

PRES

BRN 290444

E: Col. R.2.

4390 x

ENTOMOLOGIS AUSTRIACIS.

Lecturis Salutem.

In reperiendo libelli academici argumento haud multum dubius haesi, cum de Coleopteris, amplo insectorum ordine, quaedam proponere animus me admoneret. A primis enim studiorum initiis, versus Historiae naturalis studium exarsi, atque ex vasto hujus scientiae campo Entomologiam selegi, ut horis subcisivis deliciis atque recreationi mihi inserviret; hinc cum fratre dilectissimo Ludovico haud tenuem superstruxi collectionem Coleopterorum Archiducatus Austriae; in quo tamen continuo Faunae nostratis cultu, amicorum aliquot oculatissimorum diligentia nos aptissime adjuvat. Itaque nunc e re fore existimavi, ut quaedam genera atque specimina, in Provincia nostra degentia, partim diutius cognita sed nondum descripta, partim nuperrime reperta enumerarem atque describerem.

Attamen non prius tractaminulum hoc publici juris facere audeo, antequam jucundissimo cognato **D. Josepho Knoerlein**, cujus amore a puero jamjam Entomologiae studium et elementa didiceram, piissimas gratias egerim.

Quo facto tennes hae pagellae, ut amicis monumento, entomologis vero usui sint, candidissimus optat

Auctor.

1. *Elaphrus Ullrichii* Dejean.

Oblongus, viridi-cupreus, punctatissimus, thorace foveolato, elytris mamillis cupreo - aeneis, circulo smaragdino impresso cinctis, triplici serie, foveisque smaragdinis ad marginem lat ralem, femoribus subtus tibiisque testaceis.

*) Long. $3\frac{1}{2}$ — $3\frac{3}{4}$ ''' . Lat. $1\frac{1}{2}$ '''

Statura et summa affinitas *E. littoralis*, sed paulo major, colore et defectu foveolae in medio lateris thoracis praecipue distinctus. Caput magnum, viridi-cupreum, nitidum, confertissime punctatum, fronte aequali subconvexa; oculi magni, globosi, brunnei, prominentes. Antennae totae laete viridi-aeneae. Thorax capite cum oculis antice angustior, in medio amplius, postice sinuato - angustatus, angulis posticis rectis, supra convexus, inaequalis, crebre punctatus, virescenti - cupreus, ante apicem carinula oblonga, laevis, cupreo - nitida, dein fovea transversa, arcuata, abbreviata, in sulcum profundum longitudinalem, postice subbifidum continuata, ad angulum posticum fovea majuscula impressa. Scutellum minutum, triangulare, cupreum. Elytra ovata, basi thorace multo latiora, in medio vix dilatata, apice rotundata, supra convexa, cupreo - aenea, undique confertissime punctulata; in singulo series tres e maculis orbiculatis, violaceis, plerisque in medio papillatis, aeneo - cupreis, nitidis,

*) Longitudo et latitudo assignatae sunt in mensura Viennensi; pollex Viennensis ad duodecim lineas.

laevibus, circulo smaragdino impresso cinctis; intra circulos cujuslibet seriei lineolae longitudinales, elevationes, laeves, obsoletae et ad marginem lateralem maculae smaragdinae 8 impressae. Corpus subtus viridicupreum, nitidum, punctulatum, abdomine caeruleo-viridescente. Femora supra viridi-aenea, subtus testacea, tibiae testaceae, geniculis, apice, tarsisque viridi-aeneis.

Habitat ad litora arenosa fluviorum.

A Domino Ullrich mihi communicatus.

2. *Pterostichus Justusii*. *Spitzky*.

Oblongus, niger, supra coeruleo-micans, thorace cordato, utrinque biimpresso, elytris oblongis, leviter sulcatis, interstitiis tertio, quinto, septimoque foveolis quadratis irregulariter impressis.

Long.: 8''' . Lat.: 2 $\frac{5}{6}$ ''' .

Pt. fasciato-punctato similis, differt tamen colore, corpore magis depresso atque punctis in elytris. Caput magnum, triangulare, nigrum, nitidum; fronte longitudinaliter bisulcata; Palpi atque antennae nigro — aut rufo-picei. Thorax cordatus, antice posticeque emarginatus, angulis anticis prominulis, acutis, posticis rectis, lateribus marginatus, supra subdepressus, inaequalis, ad apicem arcuatim, in medio canalicula, ad basin utrinque foveola longitudinali majori interna, minori externa, impressus. Elytra oblonga, basi thorace paulo latiora, pone medium parum dilatata, apice singulatim rotundata, subdepressa, coeruleo-micantia, leviter sulcata, interstitiis tertio quinque, quinto sex vel septem, septimoque septem et pluribus foveolis quadratis impressis. Corpus subtus nigrum, aut nigro-piceum, nitidum laeve. Pedes tenues longiusculi, nigri aut nigro-picei, tarsis dilutioribus.

In alpibus Austriae inferioris Styriae confinibus lectus a D. Spitzzy.

Etiam sub nomine Pt. Milleri (Kokeil) mihi communicatus.

3. *Stenolophus humeralis*.

Oblongus, subdepressus, nigro-piceus, thorace subcordato, utrinque foveolato, foveis impunctatis, elytris simpliciter striatis, macula humerali, ore, antennarum basi, pedibusque pallide-testaceis.

Long.: $1\frac{2}{3}$ ''' . Lat.: $\frac{1}{2}$ ''' .

Statura et summa affinitas St. meridiani: differt tamen figura magis elongata et magis depressa, antennis longioribus, thoraceque in foveis impunctato. Caput magnum, porrectum, nigrum, nitidum, laeve, foveola juxta basin antennarum utrinque impressa; labro, mandibulis, palpisque pallide testaceis. Antennae dimidio corporis longiores, basi testaceae, extrorsum fuscescentes. Thorax latitudine medii vix longior, subcordatus, antice emarginatus, angulis anticis deflexis, obtusis, caput arcte cingentibus, lateribus ante medium dilatatis, marginatis, pone medium subsinuatis, angulis posticis subrectis, oblique truncatis, niger, nitidus, laevis, in medio canaliculatus, ante apicem utrinque impressione longitudinale, sublaevi, ad angulum posticum fovea profunda, impunctata, impressa. Scutellum minutum, triangulare, nigro-piceum. Elytra oblonga, lateribus parallelis, thoracis basi duplo latiora. apice oblique sinuato-truncata, supra convexa, dorso plana, nigro-picea, nitida, tenue simpliciter striata: basin macula triangularis pallide testacea, suturam fere attingens occupat; sutura atque margo lateralis fuscescentes. Corpus subtus nigro-piceum, nitidum, laeve. Pedes pallide testacei.

Sub lapidibus in locis humidis tempore vernali rarius lectus.

4. *Haliphus ater*.

Ovalis, convexus, ater, nitidus, elytris profunde punctato-striatis, ore, antennis, tibiis, tarsisque rufo-testaceis.

Long. $1\frac{1}{2}'''$. Lat. $\frac{5}{8}'''$.

Statura et summa affinitas *H. impressi*. — Caput oblongum, angustum, atrum, nitidum, labro, mandibulis, palpis, antennisque rufo-testaceis; oculi magni, globosi, nigri. Thorax antice multo angustior, late emarginatus, angulis anticis deflexis, productis, acuminatis, lateribus obliquis, rectis, tenue marginatis, postice bi-sinuatus, in medio productus, supra modice convexus, totus ater, nitidus, punctatus, intra basin striga transversa, sinuata, e punctis parvis, obsoletis impressa, intra marginem baseos utrinque rudimentum foveolae obliquae. Elytra thorace vix latiora, dein dilatata, ovata, apice oblique truncata, subacuminata, supra convexa, atra, valde nitida, profunde striato-punctata, interstitiis punctis paucis impressis. Corpus subtus atrum, nitidum, rarius, sed profunde punctatum. Pedes rufo-picei, tibiis, tarsisque dilutioribus.

Semel lectus atque mihi communicatus a D. Hampe.

5. *Lathrobium longicorne*.

Nigrum, nitidum, punctatum, capite sub-orbiculato, thorace oblongo, linea media sub-elevata laevi, elytris longitudine thoracis, crebre punctatis, rubris, basi nigris, antennis capite cum thorace longioribus, tarsisque rufo-piceis.

Long. $3\frac{1}{2}'''$ — Lat. $\frac{2}{3}'''$.

Caput sub-orbiculatum, thorace paulo latius, nigrum, nitidum, supra leviter convexum, crebre punctatum, punctis in media fronte rarioribus, parce griseo-pubescentibus; palpi brunnei, mandibulae et labrum rufopicea. Antennae capite cum thorace multo longiores, graciles, rufo-piceae, pubescentes, articulo tertio secundo paulo longiore, reliquis secundo aequalibus, sat elongatis, obconicis, ultimo ovato acuminato. Thorax coleopteris multo angustior, latitudine tertia parte longior, lateribus parallelis, angulis rotundatis, supra leviter convexus, parce griseo-pubescentibus, crebre punctatus, linea media sub-elevata laevi. Scutellum obsolete punctulatum. Elytra thorace vix longiora, dense punctata, griseo-pubescentia, rubra, basi nigra. Abdomen confertissime punctulatum, dense, ast subtiliter griseo-pubescentibus, subnitidum, segmentorum ultimi atque penultimi marginibus, anoque rufo-piceis. Pedes nigri, rufo-pubescentes, tarsis rufo-piceis aut ferrugineis. — Mas abdominis segmento inferiore quinto late emarginato, sexto longitudinaliter bi-carinato, carinis in angulum positus, ante apicem conjunctis nigro-pubescentibus, interstitio angusto, impresso, punctulatissimo, apice triangulariter exciso.

Femina abdominis segmenti sexti inferioris apice rotundato.

DD. Comes a Ferrari et Krackowizer hoc mihi communicarunt Coleopteron.

6. *Nematodes strepens.*

Lineari-elongatus, subcylindricus, confertim rugoso-punctatus, holosericeo-pubescentibus, elytris obsolete punctato-striatis, interstitiis coriaceis, palpis, antennis (in mare flabellatis, in femina pectinatis) tibiis, tarsisque ferrugineis.

Long. $3\frac{2}{3}'''$ — $4\frac{3}{4}'''$. Lat. 1 — $1\frac{1}{3}'''$.

Caput rotundum, deflexum, anterius angustatum, confertissime punctatum, tenue pubescens, vertice convexo; clypeus obverse triangularis, usque ad insertionem antennarum elevate marginatus, rugosus; palpi pallide ferruginei. Antennae longitudine thoracis, ferrugineae, pubescentes; maris flabellatae, articulo primo magno, elongato, obconico, secundo minimo, globoso, tertio primo breviori, sed crassiori, obconico, reliquis parvis, nodosis, ad faciem anteriorem ramis longis instructis, flabellum formantibus; feminae pectinatae, articulo primo magno, elongato obconico, secundo minimo globoso, tertio primo aequali, reliquis brevibus aequalibus, pectinatis, ultimo elongato ovato. Thorax sub-cylindricus, antice parum angustatus, angulis anticis valde deflexis, lateribus deflexis marginatis, basi bi-sinuatus, lobo medio emarginato, angulis posticis acutis, supra convexus, confertissime punctatus, tenue flavo-pubescens, totus niger, opacus, in medio profunde canaliculatus, canalicula apicem vix attingente. Scutellum parvum, ovatum, depressum, punctulatum. Elytra basi thorace vix laetiora, elongata, versus apicem sensim angustiora, postice rotundata, supra convexa, dorso planiuscula, nigra, opaca, tenue holosericeo-pubescentia, obsolete striato-punctata, interstitiis granulis minimis confertissime tectis. Corpus subtus nigro-piceum, subnitidum, creberrime punctulatum, holosericeo-pubescens. Pedes tennes, pubescentes, femoribus posterioribus piceis, anticis, tibiis, tarsisque dilutioribus, tarsuum articulo primo longissimo, secundo et tertio brevioribus, quarto brevissimo, ungiculari penultimo duplo longiori.

Rarius lectus a D. Hampe, qui etiam nomen proposuit ob strepitum peculiarem ab insecto volante causatum.

7. *Elater fulvus*.

Genus. Ampedus, Megerle.

Totus ferrugineus, pubescens, thorace convexo, angulis posticis prominulis, acutis, elytris punctato-striatis, interstitiis punctulatis.

Long. 3^{'''}. Lat. 1^{'''}.

Caput parvum, fronte rotundata, convexa, creberrime punctulata, oculis nigris; antennae fere longitudine dimidii corporis, filiformes, articulo secundo et tertio parvis, aequalibus, obconicis. Thorax convexus, subnitidus, fulvo-pubescens, latitudine baseos brevior, anterieus angustior, lateribus basique anguste marginatus, angulis posticis prominulis, validis, acutis, carinatis, crebre ast subtilissime punctulatus. Scutellum ovatum, depressum. Elytra basi latitudine thoracis, lateribus subparallelis, versus apicem sensim attenuata, apice rotundata, supra parum convexa, punctato-striata, interstitiis planis, crebre punctatis, tota fulva, nitida, pubescentia. Corpus subtus saturatius ferrugineum, crebre punctulatum, pubescens. Pedes medio-cres, rufo-testacei.

8. *Elater lugens*.

Gen. Sericosomus (Serville) nigrinus? Megerle.

Lineari-elongatus, niger, opacus, pube tenui nigra obtectus, thorace ruguloso-punctato, angulis posticis acutis, prolongatis, carinatis, elytris punctato-striatis, interstitiis rugoso-punctatis, tibiis, tarsisque rufo-piceis.

Long. 4—5^{'''}. Lat. 1—1 $\frac{1}{3}$ ^{'''}.

Caput parvum, nigrum, subnitidum, creberrime-

punctatum, fronte subconvexa, margine antico reflexo; ore, palpisque nigro-piceis. Antennae capite cum thorace paulo longiores, nigrae, profunde serratae, articulo primo magno obconico, secundo et tertio minimis globosis, reliquis primo longitudine aequalibus, triangularibus, ultimo ovato. Thorax latitudine dimidio longior, antice angustatus, angulis anticis deflexis, rotundatis, lateribus parum sinuatis, anguste marginatis, angulis posticis acutis, valde productis carinatis, supra convexus, niger, opacus, confertissime rugoso-punctulatus, in medio baseos rudimentum canaliculae. Scutellum ovatum, depressum, nigrum, opacum, confertissime rugoso-punctatum. Elytra latitudine thoracis, elongata, apicem versus attenuata, apice rotundata, dorso plana, opaca, pube tenui oblecta, punctato-striata, interstitiis rugoso-punctatis. Corpus subtus nigrum, subnitidum, tenue pubescens, crebre punctatum. Pedes tenues, nigro-picei, tibiis, tarsisque dilutioribus.

9. *Elater subaeneus*. Ziegler.

Gen. Ectinus. Eschscholtz.

Elongatus, nigro-aeneus, subnitidus, punctatissimus, thorace elongato, antice angustiori, postice canaliculato, elytris obsolete striatis, interstitiis coriaceis, tibiis tarsisque piceis.

Long.: $4\frac{1}{2}'''$. Lat.: $1\frac{1}{3}'''$.

Caput parvum, prominulum, nigro-aeneum, crebre punctatum, fronte convexa, antice in clypeum emarginatum parum producta. Antennae thorace vix longiores, nigrae, sub-serratae, articulo secundo et tertio sub-aequalibus, nodosis, reliquis elongatis, triangularibus. Thorax latitudine dimidio longior, antice angustior, parum emarginatus, lateribus anguste marginatis, sub-sinuatis, angulis posticis carinatis, validis, acu-

tis, elongatis prominulis, supra valde convexus, pulvinatus, nigro-aeneus, subnitidus, tenue pubescens, crebre punctulatus, basi lineola impressa canaliculatus, canalicula in dorso valde obsoleta. Scutellum nigro-aeneum, cordatum, depressum, punctulatum, pubescens. Elytra basi thorace vix latiora, sub-linearia, apicem versus attenuata, acuminata, supra modice convexa, aenea, subnitida, obsolete striata, stria suturali profundiori, interstitiis coriaceis. Corpus subtus nigrum, parum aeneo-micans, magis nitidum, punctulatissimum, tenue pubescens. Pedes tenues elongati, nigro-aenei, tibiis tarsisque piceis, unguiculis ferrugineis.

Cantharis nigripes.

Lineari - elongata, nigra, nitida, thorace subquadrato, elytris pallidis, ore, antennarumque basi rufo-testaceis.

Long.: 3^{'''}. Lat.: $\frac{5}{6}$ '''.

Caput depressum, nigrum, nitidum, vix punctulatum; fronte plana; occipite obsolete canaliculato; oculi globosi brunnei, mandibulae rufo-testaceae; palpi infuscati. Antennae dimidio corporis longiores, articulis duobus primis obscure testaceis. Thorax basi latitudine capitis cum oculis, antice parum angustior, subquadratus, latitudine paulo latior, undique elevato-marginatus, angulis omnibus rotundatis, niger, nitidus, disco convexus, inaequalis, subpunctatus. Scutellum triangulare, nigrum. Elytra thorace paulo latiora, lineari - elongata, crebre rugoso-punctata, pallide ochracea. Corpus nigrum, nitidum, tenue pubescens. Pedes nigro-picei, flavo-pubescentes, geniculis, tibiarum apice, unguiculisque dilutioribus.

Pluries lecta a D. Krackowizer monte Schneeberg in Urticae floribus.

11. *Malachius festivus*.

Gen. Anthocomus. Erichs.

Lineari-elongatus, obscure viridi-aeneus, ore, antennis, elytrorum margine exteriori anguste, apice late, pedibusque flavis.

Long.; $1\frac{3}{4}'''$. Lat.: $\frac{3}{4}'''$.

Statura *M. pulicarii*. Caput nigro-viridescens, frönte impressa, transversim tri-foveolata; oculis prominulis; clypeo flavescente, labii basi, palporumque maxillarium articulo penultimo testaceis, reliquis infuscatis. Antennae filiformes, longitudine dimidii corporis, testaceae, apicem versus brunnescentes, articulus primus introrsum parum incrassatus, reliquis paulo longior, secundus tertio dimidio brevior, nodosus, tertius et quartus interne vix incrassati, reliqui obconici, aequales. Thorax longitudine latior, sub-quadratus, postice parum angustatus, angulis rotundatis, supra modice convexus, lateribus deflexus, basi leviter transversim impressus, subtilissime punctulatus, rufo-testaceus. Elytra thorace vix latiora, oblonga, convexa, obscure viridi-aenea, margine laterali anguste, fasciaque apicali antrorsum dentata, late flavis; maris elytra sunt retuso-excavata, externe rotundata, interne in unguiculum atrum, arcuatum, erectum producta, excavatione ipsa infuscata. Corpus subtus nigro-aeneum, marginibus segmentorum abdominalium tenue pallidis. Pedes pallidi, femorum posticorum basi superne infuscata.

Semel captus a D. Krackowizer.

12. *Parnus longipes*, *Parreyss*.

Oblongus, supra fusco-ferrugineus holosericeo-tomentosus, elytris obsolete punctato-striatis, pedibus longis, fusco-piceis, tibiis, tarsisque ferrugineis.

Long.: $2\frac{1}{3}'''$ — $2\frac{2}{3}'''$. Lat.: $1'''$.

Caput retractum, rotundatum, convexum, creberrime punctatum, nigro-fuscum, ore intra sternum productum occultato. Antennae ante oculos insertae, in fovea profunda frontis immersae, fuscescentes. Thorax antice angustior, longitudine latior, angulis anticis productis, deflexis, acutis, basi bi-sinuatus, lobo medio truncato, angulis posticis acutis; supra valde convexus, pulvinatus, fuscus, holosericeo-micans, crebre, ast subtiliter punctulatus, obsoletissime canaliculatus, canalicula apicem non attingente. Scutellum cordatum, punctulatum. Elytra thoracis basi paulo latiora, oblonga, pone humeros sinuata, anguste marginata, apice sinuato-acuminata, supra convexa, humeris prominulis, fusco-ferruginea, pube densa sericea tecta, obsolete punctato-striata, striarum punctis obsoletis, remotis, interstitiis convexiusculis, crebre, ast subtiliter granulatis. Corpus subtus ex pube densa griseo-micans, granulis obscurioribus crebre tectum. Pedes longi, postici longissimi, longitudine fere totius corporis, femora fusco-picea, tibiis, tarsisque ferrugineis.

D. Parreyss Tauriam, D. Villa in suo catalogo Dalmatiam uti ejus patriam assignant, ast a D. Comite Ferrari etiam in Austria ad rivulos captus.

Genus nov. *Phloeostichus*.

Palpi maxillares quatuor articulati, articulo primo minimo, conico, secundo tertioque multo crassioribus, breviter conicis, ultimo ovato, truncato. Palpi labiales tri-articulati, articulo ultimo majore, ovato, apice truncato.

Labrum transversum, rotundatum, apice vix emarginatum.

Labium transversum, margine antico semi-circulari, elevato; dentibus duobus productis distantibus.

Ligula brevis, quadrata, emarginata, margine ciliato. Mandibulae modice arcuatae, apice bifidae.

Maxillae palpis maxillaribus multo breviores, simplicibus, rectae, internae, apiceque ciliatae.

Oculi laterales, rotundati, prominuli.

Antennae articulis tribus ultimis crassioribus; articulo primo crasso, transverso, secundo subconico, latitudine duplo longiore, 4. 5. 6. secundo aequalibus, septimo paulo minore, octavo et nono campanulatis, ultimo ovato, acuminato.

Abdomen segmentis quinque compositum.

Tarsi quatuor anteriores quinque — postici quatuor — articulati, teretes, parum ciliatae.

Affinitatem quod attinet, hoc genus ad familiam Xylophagorum collocandum est.

13. Phloeostichus denticollis.

Oblongus, niger, subnitidus, pubescens, punctatus, thorace subquadrato, lateribus dentato, elytris punctato-striatis, fasciis duabus undatis, flavo-ferrugineis, tibiis, tarsisque fuscis.

Long.: 2". Lat.: $\frac{5}{6}$ ".

Caput triangulare, profunde punctatum, pubescens, nigrum, nitidum; vertice transversim canaliculato, fronte impressa. Antennae longitudine capitis cum thorace. nigrae, pubescentes. Thorax sub-quadratus, angulis anticis oblique truncatis, dente parvo armatis; lateribus parum dilatatis, anguste marginatis, in medio bi- aut tridentatis, angulis posticis rotundatis, subdepressus. crebre et profunde punctatus. tenuissime et obsolete canaliculatus, in dorso ante basin foveolis duabus, rotundis. approximatis impressus. Scutellum transverse ovatum, nigrum, punctulatum. Elytra thorace latiora, oblonga, pubescentia. margi-

nata, posterius paululum ampliata, dorso plana, profunde punctato-striata, interstitiis planis, subtilissime seriato-punctatis, fasciis duabus flavo-ferrugineis, undatis, anteriori ante medium posita, interrupta, posteriori paulo pone medium, integra, abbreviata, suturam et marginem non attingente. Corpus subtus nigrum, nitidum, sub-pubescent, punctatum. Pedes nigropicei, pubescentes, tibiis, tarsisque dilutioribus. —

Ipsè legi sub cortice aceris pseudoplatani non penitus emortui in Alpibus Aust. superioris.

Dominus Villa Mediolanensis hoc insectum aservavit in sua collectione sub nomine: Ips denticollis.

14. *Margus obscurus.*

Oblongus, subtus fusco-ferrugineus, supra rufo — aut nigro-piceus, opacus, crebre et profunde punctatus, thorace transverso, elytris elevato-striatis, interstitiis tri-seriatim punctatis, palpis, antennis, pedibusque rufo-ferrugineis.

Long.: 2''' . Lat.: $\frac{3}{4}$ ''' .

Statura et summa affinitas *M. ferruginei*, differt tamen magnitudine, figura latiori, colore, thoraceque transverso, ante medium dilatato. Caput sub-orbiculatum, porrectum, nigrum, crebre punctatum, clypeo lato porrecto, in medio emarginato, rufo-piceo, palpi laete ferruginei. Antennae capite cum thorace breviores, ferrugineae, apice dilutiores, articulo primo et secundo sub-aequalibus, tertio paulo majoribus, reliquis gradatim incrassatis, tribus ultimis abrupte majoribus. Thorax transversus, angulis anticis obtusis, deflexis, lateribus ante medium dilatatis, postice angustatis, angulis posticis sub-rectis, lateribus, basique tenue marginatus, basi sub-sinuatus, supra leviter convexus, ae-

qualis, niger, opacus, crebre punctatus, punctis in medio rarioribus. Scutellum triangulare, nigrum, punctatum. Elytra basi thoracis latiora, lateribus subparallelis, apice rotundata, supra modice convexa, nigra, opaca, elevato-striata, striis versus suturam fere evanescentibus, interstitiis subtiliter seriato-punctatis, seriebus punctorum trinis, una in medio interstitii singuli, reliquis ad striam elevatam positis. Corpus subtus rufo-piceum, non tam crebre, ast profunde punctatum. Pedes mediocres laete ferruginei, tibiae anticae margine anteriori non crenatae. —

15. *Cistela sulfuripes*. Dahl.

Elongata, angusta, nigra, nitida, elytris obsolete striatis, interstitiis coriaceis, pedibus pallide testaceis.

Long.: $2\frac{1}{2}$ ''' . Lat.: 1''' .

Caput porrectum, elongatum, versus os angustatum, punctulatum, fronte inter antennae impressa, palpis, mandibulisque modo testaceis modo obscure fuscis; oculi prominuli brunnei. Antennae dimidio corpore vix longiores, filiformes, nigrae aut nigro-piceae. Thorax brevis, transversus, angulis anticis deflexis, obtusis, lateribus tenue marginatus, ante medium dilatatus, angulis posticis subrectis, supra modice convexus, niger, tenue pubescens, opacus, subtilissime coriaceus. Scutellum triangulare, nigrum, nitidum, punctulatum. Elytra thorace paulo latiora, elongata, postice paulo attenuata, apice singulatim rotundata, supra convexa, nigra, subnitida, pubescentia, striata, striis obsoletis, ad marginem exteriorem fere evanescentibus, interstitiis subtiliter coriaceis. Corpus subtus nigrum, nitidum, crebre punctulatum. Pedes elongati, pallide testacei; postici, tarsique obscuriores.

16. *Phytonomus maculatus*. Dahl.

Hypera Hellwigii. Megerle.

Ovatus, apterus, niger, pube densa, depressa, fusco-cinerea variegatus, thorace latitudine longiori, punctato, elytris connatis, punctato-striatis, interstitiis alternis maculis nigris denudatis, irregulariter signatis.

Long.: $2\frac{2}{3}'''$. Lat.: $1\frac{1}{4}'''$ — $1\frac{1}{2}'''$.

Caput breve, convexum, nigrum, punctulatum, cinero - pubescens, fronte inter oculos impressa; oculi depressi, nigri; rostrum thorace brevius, subcylindricum, crassum, vix arcuatum, punctulatum, pubescens. Antennae elytra fere attingentes, ferrugineae, clava obscuriori, pubescentes, articulo primo et secundo funiculi obconicis, aequalibus, reliquos tertia parte longitudinis superantibus, clava ovata, acuminata. Thorax latitudine medii longior, lateribus rotundato-dilatatus, supra modice convexus, niger, crebre punctatus, pube densa, fusco - cinerea variegatus, linea media angusta, ex pilis albido-griseis congesta. Scutellum minutum, pilosum. Elytra in ipsa basi thorace parum latiora, dein valde dilatata, apice rotundata, concreta, supra convexa, nigra, remote punctato-striata, tota squamulis piliformibus depressis aut cinereis aut fuscis variegata, interstitiis alternis irregulariter nigro-maculatis, maculis pilis fere destitutis. Corpus subtus nigrum, punctulatum, pube cinerea tectum. Pedes rufo-picei aut picei, dense cinereo - pubescentes. Mas multo angustior, magis elongatus; Femina magis ovata magisque in medio dilatata.

Habitat in *Verbascum phlomoide*.

17. *Otiorhynchus mandibularis*.

Ovatus, piceus, fusco-cinereo-squamosus, thorace rufo-piceo, tuberculato, tuberculis rubro-pellucidis, elytris punctato-striatis, squamulis fusco-cinereis variegatus, interstitiis seriatim granulatis, seriatimque setosis, mandibulis valde elongatis.

Long.: $2\frac{2}{3}$ ". Lat.: $1\frac{1}{3}$ ".

Caput porrectum, nigrum, occipite sublaevi, glabro, fronte rugulosa, squamulis cinereis adspersa; oculi nigri, prominuli; rostrum longitudine capitis, piceum, rugosum, cinereo-squamulosum, in medio canaliculatum, ad latera bifoveolatum; mandibulae piceae, porrectae, longitudine fere dimidii scapi, arcuatae. Antennae vix longitudine dimidii corporis, crassiusculae, fusco-piceae, cinereo-pubescentes, scapo funiculoque inter se longitudine aequalibus, articulo primo et secundo funiculi subaequalibus, obconicis, elongatis, reliquis monili-formibus, clava ovata, acuminata, pube densa oblecta. Thorax globosus, basi, apiceque truncatus, lateribus rotundato-dilatatus, supra valde convexus, rufo-piceus, crebre tuberculatus, tuberculis rubro-pellucidis, pube rara, cinerea tectus. Scutellum nullum. Elytra ovata, basi thoracis latitudine, pone basin dilatata, lateribus abdomen arcute includentibus, dorso antice plana, postice valde declivia, picea, squamulis fusco-cinereis variegata, punctato-striata, interstitiis tuberculosus, tuberculis in seriem positus, setulisque cinereis, suberectis instructis. Corpus subtile piceum, punctulatum, griseo-pubescent. Pedes longiusculi, dense cinereo-pubescentes, rufo-picei aut ferruginei, femoribus clavatis, anticis dente obtuso armatis, posterioribus muticis.

Unicum exemplar captum a D. Miller.

18. *Hylesinus suturalis*.

Brevis, niger, opacus, thorace transverso, ruguloso-punctato, elytris punctato-striatis, interstitiis granulatis, aureo-setosis, setis ad suturam condensatis, antennis pedibusque obscure ferrugineis.

Long.: 1^{'''}. Lat.: $\frac{2}{3}$ '''.

Caput breve, vix porrectum, nigrum, crebre punctulatum; fronte impressa subtilius punctulata, linea media elevata; oculi oblongi nigri; rostrum brevissimum, capite parum angustius, nigrum, mandibulis validis atris, nitidis. Antennae capite paulo longiores, ferrugineae, clava articulata, magna. Thorax longitudine latior, antice angustior, vertici aequalis, basi sinuatus, angulis rotundatis, supra convexus, niger, ad basim simpliciter, ad apicem ruguloso-punctulatus, pube ferruginea parce adspersus, linea media longitudinali obsoleta, apicem non attingente, et impressionibus duabus, absoletis, transversis, curvatis ad marginem baseos. Scutellum minutum, rotundatum, nigrum, punctatum. Elytra thoracis basi vix latiora, antice singulatim, postice sumptim rotundata, supra convexa, nigra, punctato-striata, interstitiis granulatis, granulis setis rigidis aureis obsessis, sutura densius setosa, interstitio secundo in medio laevi subsetoso. Corpus subtus nigrum, nitidum, fortiter punctatum. Pedes breviusculi, obscure ferruginei, tibiae apice dilatatae, externe crenatae.

Bis solummodo captum hoc insectum distinctum a *D. Prester* prima et memet ipso altera vice.

Genus nov. *Rhopalocerus*.

Palpi maxillares 4 articulati, articulo primo conico, secundo et tertio brevibus, transversis, quarto tres

praecedentes longitudine superante, lato, ovato, apice truncato.

Palpi labiales 3 articulati, articulo primo et secundo minimis, tertio magno, ovato, apice truncato.

Labrum transversum, leviter emarginatum.

Labium corneum, angustum, profunde emarginatum.

Ligula brevis, paraglossis magnis, longo-ciliatis.

Mandibulae modice arcuatae, apice bifidae, intra apicem dente obtuso armatae.

Maxillae bifidae, lobo externo oblongo-quadrato, apice ciliato, lobo interno angusto, semi-membranaceo, externo brevior, apice ciliato.

Oculi laterales, parum prominuli.

Antennae sub-moniliformes, articulo ultimo majore, 10-articulatae, articulo primo crasso, elongato, obconico, secundo sub-cylindrico, paulo breviori, tenuiore, ante basin constricto, tertio iterum minori sub-sequentibus fere aequali, etiam constricto 4., 5., 6., 7., 8., 9. globosis, ultimo valde incrassato, latitudine paulo longiore, obconico, apice rotundato; articulus quilibet, setis paucis inclinatis ornatus.

Tarsi 4-articulati, articulo primo minimo, secundo et tertio aequalibus, brevibus, quarto elongato, praecedentibus sumptim multo longiore, arcuato, unguiculis duobus simplicibus.

Etiam ad familiam *Xylophagorum*, reponendum est hoc genus.

19. *Rhopalocerus setosus*.

Oblongo-ovatus, fusco-ferrugineus, thorace quadrato, scabro, in medio canaliculato, elytris oblongo-ovatis, sulcatis, interstitiis, seriebus tuberculorum, seta brevi grisea auctorum, per paria approximatis, instructis.

Long.: $1\frac{1}{2}'''$. Lat.: $\frac{2}{3}'''$.

Caput quadrangulare, scabrum, fronte excavata, clypeo lato, transverso, antice vix emarginato. Antennae longitudine capitis cum thorace, ferrugineae, setosae. Thorax quadratus, supra convexus, angulis anticis acutis, lateribus rectis, crenulatis, posticis rotundatis, supra verrucis seta brevi, rigida obsessis scaber, in medio fovea longitudinali exaratus. Scutellum rotundum, minutum, in medio impressum, obscure fuscum. Elytra oblongo-ovata, dimidio thorace latiora, ferruginea, opaca, sulcata, interstitiis elevatis, seriebus tuberculorum seta brevi grisea auctorum, per paria approximatis, instructis, marginali et suturali singulis. Corpus subtus rufo-ferrugineum, crebrius et profunde punctatum, setulisque obtectum, segmentorum abdominalium apicibus marginatis. Pedes validi, mediocres, ferruginei, setosi.

Rarius lectus a D. Hampe sub cortice aceris campestris.

In diversis collectionibus jam existit sub nomine „*Sarrotrium rufum*“. M e g e r l e.

20. *Monotoma quadri-foveolatum*.

Flavo-ferrugineum, pubescens, thoracis disco quadri-foveolato, elytris seriatim punctatis seriatimque pilosis.

Long.: $1'''$. Lat.: $\frac{1}{3}'''$.

Caput sub-quadratum, rugoso-punctatum, flavo-pubescens, fronte obsolete longitudinaliter bi-impressa; oculi nigri. Antennae capite paulo longiores, articulis duobus primis magnis, primo subquadrato, secundo paulo minore, globoso, articulo ultimo magno, primum crassitie superante, ovato. — Thorax quadratus, late-

ribus rectis, marginatis, angulis anticis rectis, leviter rotundatis, angulis posticis sub-rectis, basi parum rotundatus, supra sub-depressus, in disco foveolis quatuor latis sat profundis, contiguis impressus. Scutellum minutissimum, punctiforme. Elytra marginata, basi thorace paulo latiora, in medio vix dilatata, apice truncata, angulo marginali rotundato, anum non tegentia, seriatim punctata, punctis pilis depressis, flavis obsessis, interstitiis glabris, sublaevibus. Corpus subtus ferrugineum, crebre punctulatum, flavo-pubescent. Pedes breves, pubescentes, rufo-ferruginei.

21. *Callidium scabricolle*. Megerle.

Lineari-elongatum, subdepressum, tenue pubescens, supra nigro- aut rufo-piceum, subtus ferrugineum, thorace subquadrato, in medio sublaevi, lateribus transversim muricato, elytris rugoso-punctatis, striis obsoletis, elevatis, tribus, antennis obscurius, palpis pedibusque dilutius ferrugineis aut testaceis.

Long.: $3\frac{1}{2}$ — $5'''$. Lat.: 1 — $1\frac{1}{2}'''$.

Caput majusculum, rotundatum, nigrum, nitidum, pilis tectum, in medio parcius, pone oculos confertim punctulatum, fronte inter antennis impressa. Oculi brunnei, integri. Antennae longitudine dimidii corporis, filiformes, obscure ferrugineae, scabrae, pilosae. Thorax subquadratus, latitudine parum longior, lateribus subrectis, antice posticeque rotundatus, subdepressus, pilosus, ad basin obsolete canaliculatus, dorso lateribus profundiori, punctato, nitido, linea media sublaevi, lateribus transversim muricatus, opacus, basi anguste marginatus. Scutellum ovatum, nigrum, nitidum, ovatum. Elytra basi thorace parum

latica, postea sensim dilatata, apice singulatim rotundata, subdepressa, nigro-picea, basi dilutiora, creberrime ruguloso-punctata, pubescentia, lineis elevatis tribus, obsoletis. Corpus subtile ferrugineum, nitidum, crebre punctatum, pilosum, thorace subtile, segmentorumque abdominalium margine obscuriore. Pedes breves, tenues, pallide ferruginei, pilosi.

A. D. Comite Ferrari ad describendum benevole communicatum.

22. *Saperda uncinata*.

Gen. Phytoecia. Dejean.

Lineari-elongata, nigra, griseo-pubescent, thorace ruditer punctato, longe piloso, simulque pube cinerea in lineam mediam et lateralem condensata adperso, scutello albido-pubescente, elytris punctatis, segmentorum abdominalium primo atque secundo apice uncinatis.

Long.: $3\frac{1}{3}$ — 4". Lat.: $\frac{3}{4}$ — 1".

Caput thorace latius, nigrum punctulatum, pube cinereo-albida adpersum, simulque longe pilosum, fronte convexiuscula; oculi magni, nigro-brunnei, profunde emarginati. Antennae vix longitudine corporis, setaceae, nigrae, sub-pilosae. Thorax sub-cylindricus, in medio vix dilatatus, intra basin et apicem leviter constrictus, crebre punctatus, niger, longe pilosus, pubeque cinerea adpersus, in lineam mediam et lateralem, apicem non attingentes, condensata. Scutellum semi-ovale, nigrum, dense albido-pubescent. Elytra thorace fere duplo latiora, humeris elevatis, linearia, postice parum angustiora, apice singulatim rotundata, supra in dorso plana, nigra, anterie pilosa, profunde punctata, pube tenui, cinerea adpersa. Corpus subtile nigrum, cinereo-pubescent, thorace subtile crebre et profunde, pectore abdomineque ra-

rius atque subtilius punctulatis, segmentorum abdominalium primum et secundum in medio apice in uncis producta. Pedes mediocres, nigri, cinereo-pubescentes, femoribus simplicibus.

Videtur marem atque feminam his uncis esse instructos.

Bis lecta a fratre meo Ludovico in loco Brigittenau.

23. Saperda biguttata. Megerle.

Gen. Phytoecia. (Dej.) venusta, Fridwaldsky.

Brevior, nigra, pilosa, thoracis linea media, scutello, elytrorum macula apicali, pectoris lateribus, segmentorumque abdominalium marginibus albidopubescentibus, pedibus testaceis.

Long.: $3\frac{1}{2}'''$. Lat.: $1'''$.

Caput thorace latius, nigrum, pilosum punctulatum, fronte planiuscula, pube grisea tecta. Oculi nigri, emarginati. Antennae longitudine corporis, setaceae, nigrae, sub-pilosae. Thorax cylindricus, lateribus perparum ampliatus, niger, pilosus, punctatus, linea media albidopubescente. Scutellum exacte quadratum, albidopubescent. Elytra thorace duplo latiora, oblonga, postice parum angustiora, convexa, dorso planiuscula, nigra, pilosa, crebre et profunde punctata, ante apicem utrinque guttula albidopubescente ornata. Corpus subtus nigrum, subnitidum, tenue pubescens, subtilissime coriaceum, pectoris lateribus linea albida longitudinali signatis, segmentorum abdominalium marginibus pube albida annulatis. Pedes omnes flavotestacei.

Semel lecta a D. Ullrich circa Linz.

24. *Haltica circumdata*.

Gen. Balanomorpha, Chevrolat.

Oblongo - ovata, nigro-aenea, nitida, elytris antennis, tibiis tarsisque testaceis, sutura apiceque elytrorum nigricantibus.

Long. $1\frac{1}{4}'''$. Lat. $\frac{2}{3}'''$.

Statura et summa affinitas *H. affinis*; differt tamen colore thoracis, margineque laterali elytrorum fusciscente. Caput triangulare, nigrum, nitidum, vertice et fronte rare punctatis, non tuberculatis; oculi prominuli. Antennae longitudine dimidii corporis, basi pallide testaceae, extrorsum fusciscentes. Thorax transversus, antice angustior, postice latior, lateribus valde deflexis, obliquis, subrectis, anguste marginatus, basi in medio productus, angulis rotundatis, supra parum convexus, nigro-aeneus, marginibus interdum ferrugineo-pellucidis, ad latera fortius, in dorso subtilius punctulatus. Scutellum parvum triangulare, nigrum, nitidum, laeve. Elytra antice thorace paulo latiora, in medio dilatata, postice sensim attenuata, apice rotundata, supra modice convexa, livide testacea, seriato-punctata, sutura et apice triangulariter nigris, margine laterali plus minusve infuscato. Corpus subtus nigro-aeneum, nitidum, punctulatum. Pedes quatuor anteriores tenues, femoribus piceis, apice, tibiis tarsisque testaceis; femora postica magna, nigro-aenea. — In campis aridis circa Viennam rarius lecta.

25. *Haltica nigriceps*.

Gen. Teinodactyla, Chevrolat.

Ovata, nigra, nitida, subtilissime punctulata,

thorace, elytris, antennarum basi pedibusque pallide testaceis, sutura nigricante.

Long. $\frac{5}{6}$ ''' . Lat. $\frac{1}{2}$ ''' .

Medium occupat quoad staturam et magnitudinem inter *H. Nasturtii* et pusillam. Caput triangulare, nigrum aut piceum, sublaeve, fronte tuberculata. Antennae dimidio corpore longiores, basi pallide testaceae, extrorsum fuscescentes, gradatim crassiores, pubescentes; oculi magni, prominuli, nigri. Thorax parvus, transversus, antice truncatus, postice rotundatus, antice posticeque vix-ad latera distincte marginatus, lateribus rotundatis, supra convexiusculus, pallide-testaceus, sublaevis. Scutellum triangulare, nigrum, nitidum, laeve. Elytra basi thorace duplo latiora, postea sensim dilatata, ovata, supra convexa, dilutius testacea, rare et subtiliter punctulata, sutura saltem in medio late nigro-fusca. Corpus subtus nigrum, nitidum, punctulatum. Pedes omnes pallide testacei, femoribus posticis valde incrassatis, paulo obscurioribus.

26. *Haltica Campanulae*.

Gen. Aphthona, Chevrolat.

Ovata, nigro-aenea, nitida, supra viridi-aenea, antennarum basi, pedibusque flavo-testaceis, thorace punctulato, elytris sat fortiter punctatis, angulo suturali obtuso.

Long. 1''' . Lat. $\frac{1}{2}$ ''' .

Parva, *H. Euphorbiae* simillima differt tamen colore, punctatura, anguloque suturali obtuso.

Caput triangulare, aeneum, nitidum, subtiliter rugulosum, fronte bi-tuberculata, tenue carinata. Antennae dimidio corpore longiores, articulis quinque bases laete flavo-testaceis, reliquis gradatim crassioribus

et obscurioribus, ultimo nigro, acuminato. Thorax brevis, transversus, angulis anticis valde deflexis, lateribus rotundatus, supra modice convexus, virescenti-aeneus, nitidus, lateribus fortius, dorso subtilius punctulato. Scutellum mediocre, nigrum, nitidum, sublaeve. Elytra basi thorace paulo latiora, postea dilatata, apice rotundata, angulo suturali obtuso, supra convexa, viridi-aenea, nitida, crebre et fortiter punctata. Corpus subtus nigro-aeneum nitidum, punctulatum. Pedes mediocres, flavo-testacei, femoribus posticis clavatis, paulo obscurioribus.

Pluries lecta a D. Comite Ferrari supra Campanulam rotundifoliam.

Theses defendendae.

1.

In individuīs, in quibus tuberculosis pulmonum in evolutione versatur, cultum non adhibendum.

2.

In Syphiliticis operatio cataractae per extractionem non admittatur.

3.

Lux anima, lux mors visus.

4.

Per insitionem variolae vaccinae varicellae non praecaventur.

5.

Syphilis inveterata et scirrhus difficillime a se invicem distinguuntur.

6.

Tympano perforato auditus non tollitur.

7.

Sanguis et quoad qualitates physicas in morbis varie mutatur

8.

Et talis mutatio sanguinis in causa est, ut tuberculosi vix unquam typho corripiantur.

9.

Omnium doctrinarum medicarum Pharmacologia a dimidio saeculo plurimum neglecta est.

10.

Historiae naturalis studiosi facultate observandi prae aliis instruuntur.

11.

Natura nusquam major quam in minimis.

12.

Zoologia ut ad gradum perfectionis extollatur, quem Mineralogia occupat, maxima offendens obstacula, anni atque anni non sufficiunt.

13.

Vera species physico-historica in aliam transitum non admittit, hinc in Entomologia paucae existunt verae species.

14.

Plura adhuc dantur Coleoptera, quae simile principium acre praebent ac Cantharides.

15.

Substantia ejaculata Coleopterorum Brachinorum cauterium sistit fortissimum.

16.

Mors individui est vita alterius; materia non perit, sed variat formas, hinc nulla mors.

RD & W 1995

